

racediskrimination. Chile foreslog at gøre mæglingsproceduren obligatorisk, men forslaget blev forkastet med 22 stemmer for (herunder Norden), 45 imod, medens 26 afstod. Derimod godkendtes et amerikansk forslag, hvorefter komiteen kan vælge medlemmerne af mæglingskommissionen, hvis parterne ikke inden 3 måneder er blevet enige om kommissionens sammensætning. Ved afstemningen om dette forslag blev den afro-asiatiske front for en enkelt gangs skyld brudt, idet 41 stemte for (Liberia, Madagascar og Malaysia med vesten og Latinamerika), 36 imod, medens 16 afro-asiatiske lande afstod. Herefter blev art. 42 vedtaget i sin helhed med 80 stemmer for, medens 12 lande afstod (fortrinsvis østeuropæiske stater).

B. Afsluttende bestemmelser.

Konventionens afsluttende artikler 48-53 er identiske med afslutningsbestemmelserne (art. 26-31) i konventionen om økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder. Storbritannien prøvede også i dette tilfælde at fremsætte sit forslag til en reservationsklausul, men trak det tilbage, efter at man fra østeuropæisk side havde truet med atter at kræve afstemninger om, hvorvidt „alle stater“ skulle kunne tiltræde den foreliggende konvention. Herefter blev de afsluttende bestemmelser enstemmigt vedtaget.

V. Den valgfri protokol til konventionen om borgerlige og politiske rettigheder vedrørende individuel klageret.

I tilknytning til konventionen om borgerlige og politiske rettigheder vedtog 3. udvalg en protokol, bestående af 14 artikler, hvorved de tiltrædende stater anerkender menneskerettighedskomiteens kompetence til at modtage og behandle „henvendelser“ (ikke „klager“) fra enkeltpersoner under deres jurisdiktion, som hævder at være offer for en tilsidesættelse af de i konventionen opregnede rettigheder. Klageadgangen forudsætter, at samme sag ikke allerede behandles under en anden international procedure, og at alle hjemlige klagemuligheder er udtømt. Protokollen træder i kraft tre måneder efter den 10. ratifikation, men enhver deltagende stat kan til enhver

tid udtræde, dog ikke med virkning for allerede indgivne henvendelser.

Protokollen opstod som resultat af et af Nederlandene fremsat forslag om i konventionen at sikre den individuelle klageret i henhold til en særlig artikel. Takket være den foreslåede artikels fakultative udformning fik tanken en vis støtte blandt flere afro-asiatiske lande, men visse af gruppens yderligtgående medlemmer ville kun acceptere forslaget, hvis det blev optaget i en særlig protokol. Efter en længere debat herom foreslog UAR debatten afsluttet med afstemning om et libanesisk procedureforslag, ifølge hvilket udvalget beslutter, at bestemmelserne om den individuelle klageret skal optages i en særlig protokol. Dette blev vedtaget med 43 stemmer for (østlandene og de fleste afro-asiatiske), 39 imod (vesten, Latinamerika og 5 afrikanske og asiatiske lande), medens 16 afstod (hovedsagelig afro-asiater). Østlandene, der var imod enhver form for individuel klageret, måtte stemme for det libanesiske forslag for i hvert fald at hindre, at der i konventionen blev optaget en artikel om individuel klageret, og de blev herved bragt i en taktisk vanskelig stilling: Som situationen havde udviklet sig, kunne østlandene — og de yderligtgående afro-asiatiske stater — ikke stemme imod protokollen, som man under andre omstændigheder havde måttet regne med. Herefter blev protokollen vedtaget i udvalget med 59 stemmer imod 2 (Niger, Togo), medens 32 undlod at stemme (kommunistiske lande, en del afrikanske og arabiske stater samt Grækenland, Portugal, Japan og Thailand).

VI. Afstemningerne i plenarforsamlingen.

Under behandlingen af konventionerne i plenarforsamlingen foreslog Libanon, at de tre internationale instrumenter først skulle stilles til afstemning, derefter to resolutioner, hvorefter Generalforsamlingen henholdsvis godkender instrumenterne og henstiller at give dem størst mulig publicitet, samt endelig en resolution, foreslået af Jamaica, om en undersøgelse af ønskeligheden af at oprette nationale kommissioner for menneskerettigheder.

USA foreslog, at Libanons procedureforslag skulle ændres derhen, at der særskilt skulle